

Bárdos Judit:

A szépségről?

Diane Keaton: Elég volt a bújócskából!

Kossuth Kiadó 2014. 223. o. 2990 Ft.

Szeretem filmrendezők és színészek könyveit, memoárját olvasni – érdekes, jobbára színésznők írnak ilyen könyveket –, mivel érdekel a film, a filmgyártás és minden ezzel kapcsolatos dolog. Ha nem is tartoznak az ilyen típusú írások a filmszakirodalom javába, általában megtudok belőlük valamit a filmrendezők munkamódszeréről, a forgatás kulisszatitkairól, a színészi munkáról. Diane Keaton is érdekel, mert Woody Allen egyik korszakában mindig ő játszotta a női főszerepet (az *Annie Hall*ban, a *Hétalvóban*, a *Szerelem és halál*ban) és más filmekben is láttam, jó színésznőnek tartom.

Ezért okozott számomra igen nagy csalódást ez a könyv. Semmit nem lehet belőle megtudni a filmekről, Woody Allen vagy Warren Beatty rendezői módszereiről, a filmszínész tevékenységéről, Keatonnak a rendezőkhöz fűződő kapcsolatáról, akár munkakapcsolatáról, akár a szerelmiekről. Igen, még a pletykaéhséget sem elégíti ki! Annyit tudunk csak meg, hogy Jack Nicholsonnal csak barátok maradtak, míg ellenben Al Pacinoba szerelmes volt, egyoldalúan. Allent és Beattyt (*A Tíz nap, amely megrengette a világot* rendezőjét) csak egészen mellékes dolgokkal kapcsolatban említi meg, mikor milyen gyakorlati dolgot intéztek el neki. Igaz, hogy a szerzőnek megjelent korábban egy könyve, *Játszd újra, Diane* címen, ami több kérdést érint a fentiek közül. (A cím utalás arra, hogy Keatont Woody Allen *Játszd újra, Sam* című színdarabjában fedezték fel, majd az ebből készült film tette világhírűvé.)

De ez a könyv miért íródott? A szerző szándéka és a könyv fülszövege szerint ezúttal a szépség gondolatát helyezte középpontba. Mit ért ezen? Vannak eredeti gondolatai egy temetés és a pusztulás szépségéről, a humor szépségéről, és van néhány érzékletes leírása a mindennapi élet szépségeiről: hogyan fordul jóra egy rosszul induló nap, mely a lánya álmoságával, ebből következő karamboljával és a fia csúnya beszédével kezdődött. Ez még hagyján, bár ezek a részletek és a személyes, családi emlékek – így megírva – közhelyszerűek, többnyire érdektelenek, az amerikai vidéki életnek inkább az unalmát, mintsem a szépségét érzékeltetik (például: milyen volt néhány évtizede és milyen most melltartót vásárolni egy

fehértéműüzletben?). De sajnos, a könyv nagy része a szó szerinti, testi szépségről és a szépségápolásról, a külsővel való törődésről, sőt bizonyos ruha- és cipőmárkák értékességéről szól, azaz tökéletesen érdektelen, partikuláris dolgokról. Arról, hogy a színésznőnek milyen vágású a szeme és arról, hogy rossz minőségű a haja, nagy a lába. Szeret mezítláb járni, szeret költözködni, lakberendezéssel foglalkozni. És arról, hogy milyen színeket szeret (és milyen színeket szeret a lánya). Hogyan viseli az öregedést és mit tesz ellene? És milyen márkájú ruhákat visel?

Ez utóbbi kérdés annyira fontos a szerző számára, hogy amikor felidéz egy New York-i találkozást Woodyval, akihez korábban több évtizedes szakmai és szerelmi kapcsolat fűzte, mindenekelőtt azt sorolja fel hosszan, hogy milyen márkájú kalap, nadrág, ruha, csizma volt rajtuk. (A márkaneveket nem írom ide, nehogy egy burkolt reklámcélt beteljesítsek.) Ez fontosabb számára, mint az, hogy miről beszélgettek. Ha csak az a fontos, hogy milyen márkájú csizma van valakin, akkor miért gondolja a szerző, hogy ez érdekelt valakit a szűkebb környezetén és az adott cég reklámmal foglalkozó szakemberein kívül? Legfeljebb ennyi a könyv érdekessége: reprezentálja a ma igen elterjedt márkaközpontú gondolkodást. Ha Pr... csizmát viselsz, az elithez tartozol, ha másmit, akkor nem. Egy színésznő ezt komolyan gondolja? Más mondanivalója nincs? Sem az élet szépségeiről, sem másról? Ennyire cserben hagyta a humorérzéke?

Azt értem, hogy a magyar kiadó miért adta ki ezt a könyvet. Valószínűleg úgy gondolta, hogy Diane Keaton neve eléggé közönségcsalogató lesz. De azt nem értem, hogy Diane Keaton miért írta meg ezt a könyvet.

Élet és irodalom, 2015. május 15. 20. o.